

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення педагогічної ради
протокол №1
від 29.08. 2024 р.

Навчальна програма
«Зарубіжна література. 7 клас»

Розроблена на основі
чинної модельної навчальної програми «Зарубіжна література. 5-9 класи»
(*О. Ніколенко, О. Ісаєва, Ж. Клименко, Л. Мацевко-Бекерська, Л. Юлдашева,
Н. Рудніцька, В. Туряниця, С. Тіхоненко, М. Вітко, Т. Джангобекова*)
для закладів загальної середньої освіти

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма укладена відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від

30. 09. 2020 р. № 898) з урахуванням Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 р. № 235), на основі модельної навчальної програми «Зарубіжна література. 5-6 класи» («Школа радості», автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В. та ін.) (наказ МОН України № 795 від 12.07.2021 р., у редакції 2023 р.).

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного та поурочного планування, у якому вчитель самостійно, враховуючи запропоновану кількість годин на вивчення тем у межах розділу, розподіляє години на вивчення художніх творів і види навчальної діяльності, планує види роботи, спрямовані на опанування змісту матеріалу та формування ключових та предметних компетентностей. Це дає можливість вчителю вільно й творчо підійти до реалізації програми в кожному класі, врахувати інтереси й рівень підготовки учнів, конкретні умови викладання (наявність художніх текстів; можливість використання інформаційно-комунікаційних технологій; рівень володіння учнями іноземними мовами; знання української мови і літератури, історії та інших предметів; підготовка до контрольного оцінювання тощо).

Мета курсу

Головна мета вивчення зарубіжної літератури в системі середньої освіти НУШ – прилучення учнів до найкращих здобутків класичної й сучасної художньої літератури різних країн і народів, формування компетентних читачів, здатних творчо сприймати, критично оцінювати й насолоджуватися художніми творами, брати участь у різних комунікативних ситуаціях та взаємодії (зокрема з застосуванням цифрових технологій) на підставі прочитаних художніх текстів і медіатекстів відповідно до контексту.

Завдання вивчення зарубіжної літератури в 7–9 класах:

- *сформувати в учнів*
 - стійкий інтерес до художньої літератури;
 - усвідомлене сприйняття світової художньої літератури як духовної скарбниці людства;
 - стійкі моральні якості та громадянську позицію за допомогою творів класичної та сучасної художньої літератури;
 - основні уявлення про найбільш репрезентативні для національних літератур світу здобутки художньої літератури, провідні епохи, жанри,

напрями класичної літератури та яскраві явища сучасної художньої літератури, вміння розрізняти твори різних родів і жанрів у їхній специфіці та художній вартості;

- *розвивати вміння і навички*

сприймати, аналізувати й інтерпретувати художні тексти та медіатексти із застосуванням основних теоретичних понять, виокремлювати основні компоненти змісту й форми в художньому творі, встановлювати між ними зв'язки, визначати їхні функції;

досліджувати літературні та мовні явища в художньому тексті та медіатексті;

шукати потрібну інформацію, її критично оцінювати, творчо опрацьовувати та використовувати для досягнення власних цілей;

взаємодіяти (усно і письмово) в різних комунікативних ситуаціях;

творчо самовиражатися у різних видах діяльності, зокрема в цифровому середовищі із дотриманням правил безпеки та академічної доброчесності.

Структура навчальної програми

Навчальна програма предмета «Зарубіжна література» для 7 класу містить:

1. Пояснювальну записку.
2. Основну частину, у якій зазначено для кожного класу зміст навчального предмета (за розділами, темами), очікувані результати навчання учнів (що корелюють із результатами навчання та орієнтирами для оцінювання учнів у мовно-літературній галузі відповідно до Державного стандарту), види навчальної діяльності учнів (за розділами).
3. Додатки: 1) список творів для додаткового читання учнів; 2) електронні ресурси зарубіжної літератури для учнів.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Навчальна програма

«Зарубіжна література. 7 клас»

Усього – 52/53 години (1,5 год/тиждень);

текстуальне вивчення творів – 46 годин;

розвиток мовлення – 4 години (в межах текстуального вивчення);

позакласне читання – 4 годин.

Очікувані результати навчання	Зміст навчального матеріалу
ВСТУП. РОЛЬ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ В СУЧАСНУ ДОБУ – 1 год.	
<i>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях:</i> свідомо застосовує прийоми активного слухання (уточнення, переказ почутого, формулювання висновків на підставі почутого та ін.); самостійно передає за допомогою різних засобів візуалізації власне розуміння почутого та/або прочитаного повідомлення, структуруючи інформацію. <i>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів:</i> використовує різні складники друкованого чи цифрового текстового джерела інформації для створення власного повідомлення (усного або письмового) про доробок 1–2 українських перекладачів. <i>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі:</i> виконує різні ролі в груповій комунікації (очно або онлайн), обирає потрібні стратегії співпраці в процесі обговорення значення художнього перекладу для розвитку культури. <i>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення:</i> аналізує окремі мовні явища в текстах художніх перекладів, робить висновки щодо	Оригінал і переклад. Види перекладів. Видатні українські перекладачі. <i>Теорія літератури (ТЛ)</i> Поглиблення понять: оригінал і переклад. <i>Література і культура (ЛК)</i> Значення художнього перекладу для розвитку культури, дружніх взаємин між країнами та народами. <i>Україна і світ (УС)</i> Основні відомості про розвиток української перекладацької школи. <i>Медіатекст (МТ)</i> Документальні фільми, науково-популярні тексти, спогади про представників української перекладацької школи.

функціонування та доцільності використання певних мовних одиниць.	
ГЕРОЇ ТА ГЕРОЇНІ БАЛАД (1 фольклорна і 1 літературна балади за вибором учителя) – 5 год.	
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях: відповідає на запитання за змістом почутих та/або прочитаних балад, акцентуючи увагу на важливих деталях сюжету та зображення персонажів у творі; обговорює актуальність. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів: коментує та обґрунтовує актуальність порушених у художніх текстах проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; знаходить спільне і відмінне в баладах різних культур за тематикою. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі: створює самостійно письмові тексти, використовує різні форми їх презентації (за допомогою власних малюнків, ілюстрацій художників, світлин, презентацій тощо). IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення: взаємодіє з іншими особами, використовуючи твори мистецтва (ілюстрації художників, кінофільми / мультфільми) для створення власних текстів (усний відгук про твір мистецтва за мотивами балади).	Балада як жанр усної народної творчості. Характерні ознаки балади. «Король Лір і його дочки». Моральна проблематика твору. Сюжет випробування. Король Лір як вічний образ.. Літературна балада та її ознаки. Подібність і відмінність від народної балади. Йоганн Крістоф Фрідріх Шиллер (1759 –1805). «Рукавичка». Випробування головного героя балади. Образ справжнього лицаря, оспівування мужності, відваги, людської гідності. (ТЛ) Балада (фольклорна і літературна). Поглиблення понять: сюжет, персонаж літературного твору. (ЛК) Зображення героїв балад у мистецтві (живописі, музиці, мультиплікації та ін.). Національні герої та символи в баладах. (УС) Українські перекладачі зарубіжних балад. Українські народні й літературні балади. (МТ) Фільмографія: «Робін Гуд» (режисер Р. Скотт, США, Велика Британія 2010), «Загублене місто».

ЛИЦАРСТВО В ЛІТЕРАТУРІ – 7 год.
--

I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації у різних комунікативних ситуаціях:

знаходить потрібну інформацію про письменника, європейських лицарів у різних джерелах і використовує її для підготовки повідомлення та/або презентації; аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художнього тексту / медіатексту; обґрунтовує зв'язок художнього тексту / медіатексту з власним суспільно-історичним досвідом для оптимізації власної діяльності.

II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів: співвідносить зміст прочитаного художнього тексту з історичним і соціокультурним контекстом, позицією автора; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання.

III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі створює та презентує власний текст (письмовий твір) на актуальну тематику на підставі художнього тексту; оформлює власне висловлення з дотриманням принципів академічної доброчесності; ідентифікує різні види помилок на рівні змісту.

IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення характеризує мовні одиниці різних рівнів (лексичні, граматичні тощо), які використовуються для створення історичного колориту і зображення персонажів у художньому тексті, визначає закономірності функціонування мовних одиниць в контексті авторського задуму.

Вальтер Скотт (1771–1832).

«Айвенго» (2–3 розділи за вибором учителя). В. Скотт – засновник історичного роману. Історія і художній вимисел у романі «Айвенго». Утілення в образі Айвенго кодексу лицаря, художні засоби створення образу. Зіткнення добра, краси й справедливості з жорстокістю і підступністю. Головні образи твору. Історичний колорит твору та засоби його створення. Динаміка сюжету і гумор.

(ТЛ) Образ автора. Поглиблення понять: роман (історичний роман), пейзаж, сюжет, персонаж.

(ЛК) Лицарська культура Європи доби середньовіччя.

(УС) Переклади творів українською мовою. Висловлювання українських митців про В. Скотта, його вплив на розвиток історичного роману.

(МТ) Фільмографія: «Айвенго» (режисер Д. Кемфілд, США, Велика Британія, 1982) документальні фільми про історію середньовічної Європи та ін.

ПАМ'ЯТАЄМО ПРО МИНУЛЕ – 8 год.

I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації в різних комунікативних ситуаціях

характеризує роль, виразальні можливості та вплив на слухача / читача важливих деталей, зокрема художніх, почутого та/або прочитаного художнього тексту; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із суспільно- історичного досвіду.

II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів

застосовує різні види критичного читання ліричних та епічних художніх текстів різних стилів; розмежовує в художньому тексті / медіатексті фактичну інформацію, суб'єктивні судження та прихований підтекст, коментує підтекст, наводить приклади із суспільного досвіду; характеризує взаємозв'язки між темою, мікротемою, основною думкою, образами художнього тексту.

III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова

взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі
створює в цифровому середовищі повідомлення (пост або ін.) або медіатексти (допис, коментар, стаття, замітки або ін.) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення соціально важливих питань про Другу світову війну на підставі прочитаних художніх текстів; аналізує і вдосконалює зміст написаного відповідно до теми та мети висловлювання.

IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення

творчо використовує мовні засоби, обираючи з запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне асоціативне мислення.

Друга світова війна у європейській поезії: **К. І. Галчинський (1905–1953).** «Пісня про солдатів з Вестерплатте». Відображення антигуманної сутності війни у вірші. Ідеї збереження життя та людських цінностей попри трагічні обставини. **Джон Бойн (нар. 1971).** «Хлопчик у смугастій піжамі». Зображення Другої світової війни крізь долі дітей і дорослих. Теми нацизму та Голокосту у творі. Образи дітей (німецький хлопчик Бруно, єврейський хлопчик Шмульт), їхня дружба і взаємодопомога. Ідея рівності представників різних рас, націй, національностей і народів у творі. Трагічний фінал як відображення злочинів фашизму.

(ТЛ) Поглиблення понять: вірш, повість, роман, сюжет.

(ЛК) Долі діячів культури в період Другої світової війни. Сучасна

культура проти війни. **(УС)** Тема Другої світової війни в українській

літературі. **(МТ)** Фільмографія: документальні фільми про Другу

світову війну, «Хлопчик у смугастій піжамі» (режисер М. Херман,

США, Велика Британія, 2008) та ін.

СИЛА ДРУЖБИ І КОХАННЯ – 6 год.

I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації в різних комунікативних ситуаціях: вирізняє невербальні засоби (художні деталі, символи та ін.), які сприяють розумінню не вираженого вербально змісту художнього тексту / медіатексту; виявляє невербальні засоби (художні деталі, символи та ін.).

II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів: характеризує взаємообумовленість елементів змісту, структури та мовного оформлення прочитаних художніх текстів різних родів і жанрів; формулює висновки про близькість оригіналу й перекладу на основі їх аналізу.

III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі: записує власне або чуже мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації думок (графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності; створює та презентує тексти (художні тексти / медіатексти) різних типів, стилів і жанрів на актуальну самостійно визначену тематику.

IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення: взаємодіє з іншими особами, використовуючи твори мистецтва для створення власних текстів на підставі прочитаного художнього тексту (наприклад, ілюстрована «історія» героя / героїні, «щоденник» героя / героїні, буктрейлер та ін.).

О. Генрі (1862–1910). «Дари волхвів», «Останній листок».

О. Генрі – майстер новели. Моральні цінності в новелі «Дари волхвів». Біблійні мотиви у творі. Роль художньої деталі. Новела «Останній листок» – гімн людині, що здатна на самопожертву заради ближнього. Специфіка розкриття образу Бермана. Образи дівчат, їхня динаміка (Сью, Джонсі). Особливості художньої мови новели; розповідач.

Вірші зарубіжних поетів про дружбу і кохання: **Р. Бернс (1759–1796) «Моя любов...», П'єр Ронсар (1524-1585) «До того, як любов у світ прийшла...».** Поетизація високого почуття кохання, розкриття у віршах його впливу на людину.

(ТЛ) Новела, розповідач, композиція художнього твору, символ. Поглиблення понять: художня деталь, герой / героїня.

(ЛК) Культура людських почуттів і міжособистісного спілкування.

(УС) Українські переклади творів зарубіжних письменників.

(МТ) Фільмографія: «Дари волхвів» (режисер Г. Гетевей, США, 1952), «Дари волхвів» (режисер Б. Борк, Велика Британія, 1980), Канада, США, 1997) та ін.

--	--

РОЗСЛІДУЄМО ДЕТЕКТИВНІ ІСТОРІЇ – 6 год.

I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації в різних комунікативних ситуаціях: переказує почутий та/або прочитаний художній текст / медіатекст, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого та/або прочитаного художнього тексту / медіатексту відповідно до мети і ситуації спілкування; визначає зв'язок між фрагментами частково неповної інформації, здобутої з одного чи кількох різних джерел. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів розмежовує в художньому тексті / медіатексті фактичну інформацію, суб'єктивні судження та прихований підтекст, наводить аргументи для спростування або підтвердження суджень, коментує підтекст; аргументовано висловлюється про достовірність інформації на основі аналізу прочитаного художнього тексту. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі створює власний текст у жанрі детективу відповідно до усталених стилістичних норм. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення імпровізує з художнім текстом / медіатекстом, застосовуючи елементи стилізації, пародії тощо, аргументовано обстоює свою позицію та право на самовираження у процесі створення власного тексту за прочитаним художнім текстом / медіатекстом.	Детективна література. Її характерні особливості. Різновиди детективів. Едгар Аллан По (1809–1849). «Золотий жук». Захопливий сюжет твору «Золотий жук». Особливості композиційної будови твору – «розповідь у розповіді», її художнє значення (поєднання різних поглядів, створення емоційної напруги, таємничої атмосфери та ін.). Образи Вільяма Лєграна, Джупітера, оповідача. Артур Конан Дойл (1859–1930). Оповідання про Шерлока Холмса «Пістрява стрічка». Особливості сюжету і композиції оповідань про Шерлока Холмса. Шерлок Холмс як безпосередній учасник розв'язання сімейного конфлікту в оповіданні «Пістрява стрічка». Сутність «дедуктивного методу» Шерлока Холмса, утвердження в його образі сили інтелекту і моральних якостей. Доктор Вотсон як оповідач. Різні точки зору на події як художній прийом створення атмосфери таємничості. (ТЛ) Детектив, оповідач. Поглиблення понять: сюжет, композиція (детективного твору). (ЛК) Музеї Е. По в США (Балтимор, Річмонд), Шерлока Холмса у Великій Британії (Лондон). Пам'ятники письменникам та їхнім героям. (УС) Українські письменники – майстри детективного жанру. (МТ) Фільмографія: «Шерлок Холмс» (режисер Г. Річі, США, Велика Британія, 2009), «Шерлок» (режисер Є. Лін, П. Макгіган, Велика Британія, 2010-2017) та ін.
--	--

--	--

ОСОБИСТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ – 6 год.	
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації в різних комунікативних ситуаціях: обговорює актуальність, жанрову належність почутого та/або прочитаного тексту (казка-притча, новела-притча), ідейно-тематичні та естетичні особливості твору, зв'язок художнього тексту із ситуацією спілкування, творчістю митця; виявляє важливі деталі почутого та/або прочитаного художнього тексту / медіатексту для ілюстрування власного розуміння почутого; комунікує, визначаючи право на існування іншої думки, з дотриманням принципів етики спілкування, норм літературної вимови; доречно використовує цитати з художніх текстів / медіатекстів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів: визначає специфіку складників структури художніх текстів, особливості міжжанрових утворень (казка-притча, новела-притча); представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (художніх текстів / медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі: обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читацької діяльності та індивідуального мовлення:	Антуан де Сент-Екзюпері (1900– 1944). «Маленький принц». Алегоричні образи та ситуації, людські взаємини, моральні цінності в казці-притчі «Маленький принц». Філософський зміст твору. Маленький принц у ставленні до своєї планети, троянди, лиса та ін. Риси людей у казкових персонажах твору. Рюноске Акутагава (1892–1927). «Павутинка». Утілення ідеї моральної відповідальності в новелі «Павутинка». Філософський зміст твору. Підтекст. Художні образи новели (Будда, Кандата). Символічні образи природи. (ТЛ) Алегорія. Поглиблення понять: новела (новела-притча), казка (казка- притча), символ. (ЛК) Ідея моральної відповідальності крізь призму християнства, буддизму. (УС) Переклади творів українською мовою. (МТ) Фільмографія: «Маленький принц» (режисер М. Осборн, Франція, 2015), «Павутинка» (режисер А.Ісідзука, Японія 2009) та ін.

аналізує основні риси авторського стилю художнього тексту для вдосконалення власного стилю мовлення.	
--	--

СУТНІСТЬ ЛЮДИНИ – 7 год.	
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації в різних комунікативних ситуаціях: обговорює актуальність, жанрову належність почутого та/або прочитаного тексту (казка-притча, новела-притча), ідейно-тематичні та естетичні особливості твору, зв'язок художнього тексту із ситуацією спілкування, творчістю митця; виявляє важливі деталі почутого та/або прочитаного художнього тексту. II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів: визначає специфіку складників структури художніх текстів, особливості міжжанрових утворень (казка-притча, новела-притча); представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (художніх текстів / медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту. III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі: обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї. IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читачької діяльності та індивідуального мовлення: аналізує основні риси авторського стилю художнього тексту для вдосконалення власного стилю мовлення.	Айзек Азімов (1920–1992). «Фах». Роздуми про майбутнє людини й людства. Образ Джорджа Плейтена. Проблема духовної реалізації людини. Розуміння сутності культури й освіти, призначення людини в сучасному світі. Ніл Річард Мак-Кіннон Гейман (нар. 1960) «Кораліна» Проблеми родинних стосунків, пошуку свого єства, самооцінки. Казкові пригоди дівчинки Кораліни у фантастичному світі з іншими «татом» і «мамою». Випробування та відкриття Кораліни. (ТЛ) Художність. Поглиблення понять: повість, роман, фантастика. (ЛК) Вплив цифрових технологій на сучасну культуру. Роль наукової фантастики в поступі цивілізації. (УС) Твори українських письменників-фантастів для школярів. (МТ) Фільмографія: «Чорнильне серце» (режисер Й. Софтлі, Велика Британія, Німеччина, США, 2009) та ін.

--	--

ПІДСУМКИ – 2,5 год.	
<i>I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації в різних комунікативних ситуаціях:</i> використовує різні засоби художньої виразності у власному мовленні, обґрунтовуючи доцільність їх вибору; здійснює емоційну саморегуляцію, доречно використовує вербальні та невербальні засоби (зокрема під час виступу перед аудиторією). <i>II. Аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів:</i> на основі прочитаного створює власний або колективний медіатекст; самостійно добирає та використовує деякі способи творчого експериментування з текстом (художнім текстом / медіатекстом). <i>III. Висловлювання думок, почуттів, ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема в цифровому середовищі:</i> толерантно коментує різні погляди на обговорювану проблему, узагальнює їх, обстоює власну позицію, дотримується норм етикету, засад академічної доброчесності під час спілкування (очно або онлайн). <i>IV. Дослідження літературних і мовних явищ, читачкої</i>	Актуальні теми і проблеми у творах класичної і сучасної літератури, прочитаних протягом навчального року. Образи улюблених героїв та героїнь художніх текстів / медіатекстів. Авторські ідеї, втілені в літературних персонажах. Літературні жанри та міжжанрові утворення. Сучасні ресурси творів зарубіжної літератури для молоді.

<i>діяльності та індивідуального мовлення:</i> імпровізує з художнім текстом / медіатекстом, застосовуючи елементи стилізації, пародії або ін.	
Для вивчення напам'ять	Р. Бернс. «Моя любов...»

Додаткове читання

1. Азімов А. «Відчуття влади»
2. Верн Ж. «Двадцять тисяч льє під водою»
3. Гемінгвей Е. «Кішка на дощі»
4. Дікенс Ч. «Пригоди Олівера Твіста»
5. Дюма О. «Три мушкетери»
6. Конан Дойл А. «Оповідання про Шерлока Холмса» (1–3 за вибором)
7. Крісті А. «Десять негрят»
8. Купер Ф. «Звіробій», «Останній із могікан» (1 за вибором)
9. Лондон Дж. «Біле Ікло», «Поклик предків» (1 за вибором)
10. Монтгомері Л. М. «Енн із Зелених дахів», «Енн із Ейвонлі», «Емілі з місячного серпа», «Емілі виростає», «Емілі у вирі життя» (1 за вибором)
11. О. Генрі. «Вождь червоношкірих»
12. Олдрідж Дж. «Останній дюйм»
13. Пірс Ф. «Том і опівнічний сад»
14. Рід Т. М. «Вершник без голови», «Квартеронка», «Морське вовчєня» та ін. (1 за вибором)
15. Уайт Т. Х. «Меч в камені», «Відпочинок місіс Мешем»
16. Уеллс Г. «Чарівна крамниця»

Із сучасної літератури

17. Амонд Д. «Скеліг»
18. Більман С. «А пані Медокс тут як тут», «Пані Медокс і радість маленьких речей», «Пані Медокс і школа фантазії» (1–2 за вибором)
19. Джонс Д.В. «Мандрівний Замок Хаула»
20. Желязни Р. «Хроніки Амбера»
21. Патерсон К. «Міст у Терабітію»
22. Пекарська М. Цикл «Клас пані Чайки» (1–2 за вибором)
23. Пулман Ф. Трилогія «Темні початки» («Північне сяйво», «Магічний ніж», «Янтарне скло») (1–2 за вибором)
24. Ролінг Дж. «Гаррі Поттер і келих вогню»
25. Сашар Л. «Ями»
26. С'юелл А. «Чорний красень»
27. Шмітт Е. Е. «Діти Ноя»
28. Сучасна зарубіжна поезія (1–2 за вибором)
29. Народні та літературні балади
30. Гейман Н. «Кораліна»
31. Джонс Д.В. «Мандрівний замок Хаула»

Електронні ресурси зарубіжної літератури для учнів

Центральна бібліотека України для дітей

<https://chl.kiev.ua/default.aspx?id=68>

Адреси бібліотек України для дітей

<https://chl.kiev.ua/default.aspx?id=40>

Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади <https://www.ae-lib.org.ua/>

КЛЮЧ («Краща література юним читачам») <https://chl.kiev.ua/key>

Львівська обласна бібліотека для юнацтва імені Романа Іваничука <http://bibliotekanarynku.com/>

Національна бібліотека України для дітей <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=3834>

Полтавська обласна бібліотека для дітей імені Панаса Мирного <http://odb.poltava.ua/>

Фанфіки українською <http://fanfikyua.blogspot.com/>

Централізована система бібліотек для дітей м. Дніпро <http://www.childlib.dp.ua/>

Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (культурно-просвітницький блок)
<http://surl.li/qqbi>

Електронна бібліотека «Librarius» <https://librarius.pro/>

Електронна бібліотека «Чтиво» <https://chtyvo.org.ua/>